

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національного технічного
університету «Дніпровська
політехніка»
академік НАН України

_____ Г.Г. Півняк
« _____ » _____ 2019 р.

ПРОГРАМА
атестаційного екзамену за спеціальністю 051 «Економіка»
Спеціалізації: економіка підприємства,
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

Дніпро

2019

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Шаповал Валентина Михайлівна, завідувач кафедри економіки підприємства, д.е.н., професор кафедри економіки підприємства
2. Герасименко Тетяна Володимирівна, к.геол.н., доцент кафедри економіки підприємства

Пояснювальна записка

Програма атестаційного екзамену підготовлена на основі Стандарту вищої освіти підготовки бакалавра та вибіркової компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» спеціалізація «Економіка підприємства».

Атестаційний екзамен з базової освіти – це комплекс кваліфікаційних завдань, які дозволяють виявити рівень підготовки студентів, ступінь володіння професійними знаннями та уміннями виконання виробничих функцій, зазначених в освітньо-професійній програмі.

Мета атестаційного екзамену – виявлення рівня засвоєння теоретичних знань та практичних навичок студентів, їх відповідності вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Розділи програми підготовлені на основі програм дисциплін, що увійшли до складу атестаційного екзамену.

Програма складається з наступних розділів:

Вступ.

Зміст програми.

Критерії оцінювання.

Список рекомендованої літератури.

При підготовці до атестаційного екзамену студентам рекомендується користуватися літературою, список якої наведено у кінці програм.

ВСТУП

Атестаційний екзамен з фахових дисциплін для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 051 «Економіка» спеціалізація «Економіка підприємства» повинен визначати рівень засвоєння студентами матеріалів фахових дисциплін, вміння самостійно аналізувати практичні господарські ситуації, активно використовувати набуті знання у подальшому навчанні та своїй професійно-суспільній діяльності.

Атестаційний екзамен є продовженням навчально-виховного процесу, складовою частиною завершального етапу підготовки бакалаврів за денною та заочною формами навчання.

Реалізація цієї функції передбачає перевірку методологічних та теоретичних принципів, проблем і положень фахових дисциплін, а також вміння їх використовувати в професійній діяльності. Особливу увагу необхідно приділяти виявленню знань та вмінь майбутнього фахівця організувати ефективну діяльність суб'єктів господарської діяльності у сучасних економічних умовах.

Важливе значення має функція виявлення навичок вирішення практичних завдань, конкретного аналізу проблемних ситуацій на мікроекономічному рівні.

ЗМІСТ

Компетенції (з використанням матеріалу модуля вступник повинен уміти)	Змістовні модулі
<p>Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення</p> <p>Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень</p> <p>Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ</p> <p>Здатність збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансові рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів</p>	<p>1. Управління витратами</p> <p>1.1. Загальна характеристика витрат. Концептуальні засади управління витратами</p> <p>1.2. Формування витрат за місцями і центрами</p> <p>1.3. Контроль витрат і стимулювання економії ресурсів</p> <p>1.4. Аналіз системи «Витрати – випуск – прибуток» як інструмент обґрунтування виробничо-збутових рішень</p> <p>1.5. Мінімізація витрат на виробничі запаси</p>
<p>Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)</p> <p>Здатність збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансові рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів</p> <p>Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення</p> <p>Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень</p>	<p>2. Планування і контроль на підприємстві</p> <p>2.1. Системна характеристика планування діяльності підприємства</p> <p>2.2. Планування виробництва і збуту продукції</p> <p>2.3. Планування витрат і фінансів</p> <p>2.4. Бізнес-планування на підприємстві</p> <p>2.5. Стратегічне планування розвитку підприємства</p>
<p>Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними</p>	<p>3. Організація виробництва</p> <p>3.1. Організація виробничих процесів</p> <p>3.2. Виробнича інфраструктура</p>

<p>економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) Здатність збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансові рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ</p>	<p>підприємства та організація комплексного обслуговування виробництва 3.3. Якість і конкурентоспроможність в умовах ринкової економіки 3.4. Організація праці та трудових процесів 3.5. Оперативне управління виробництвом і регулювання виробничого процесу</p>
<p>Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ Здатність виконувати розрахунки оцінки ефективності інноваційних проектів Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень</p>	<p>4. Економіка та організація інноваційної діяльності 4.1. Сутнісна характеристика інноваційних процесів 4.2. Інноваційна політика фірми 4.3. Фінансування інноваційних процесів 4.4. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності 4.5. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності фірми</p>

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання

Повна відповідь на питання, яка оцінюється на оцінку «відмінно» (90-100 балів), повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту наведеної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу явищ та процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під

час розкриття питань, які того потребують.

Відповідь на питання оцінюється на оцінку «добре» (82-89 балів), якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття двох з пунктів, вказаних вище (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

- при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені незначні помилки в одному з наступних пунктів:

- а) використання категоріального апарату;

- б) використання методичного апарату;

- в) формулювання назв установ та завдань, які перед ними ставляться;

- г) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється на оцінку «добре» (74-81 бали), якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох з пунктів, вказаних вище (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

- при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки в одному з наступних пунктів:

- а) використання категоріального апарату;

- б) використання методичного апарату;

- в) формулювання назв установ та завдань, які перед ними ставляться;

- г) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється на оцінку «задовільно» (60-73 бали), якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття шести з десяти пунктів, вказаних вище (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

- при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки під час:

- а) використання категоріального апарату;

- б) використання методичного апарату;

- в) формулювання назв установ та завдань, які перед ними ставляться;

- г) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється на оцінку «незадовільно» (0-59 балів), якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття восьми чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно

потрібні для вичерпного розкриття питання);

- одночасно присутні три чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання на оцінку «задовільно»;
- висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;
- характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, неправильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

Критерії оцінювання виконання практичного завдання

Основна диференціація балів проводиться за шкалою від 0 до 100 балів.

Виконання завдання оцінюється на оцінку «відмінно» (90-100 балів), якщо має місце:

- повне засвоєння програмного матеріалу, вільне оперування поняттями;
- правильно зазначене теоретичне обґрунтування виконання завдання;
- для виконання завдання обраний правильний хід рішення;
- матеріал завдання викладений правильно, глибоко і повно;
- відповідь студента – на рівні самостійних роздумів з елементами творчого мислення;
- студент вміє доводити і відстоювати свої погляди, відповідати на додаткові питання.

Виконання завдання оцінюється на оцінку «добре» (82-89 балів), якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал виконане завдання не містить хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або якщо:
- при розкритті змісту виконаного завдання в цілому правильно за зазначеними вимогами студент допускає окремі несуттєві помилки у відповіді, що не приводять до викривлення сутності.

Виконання завдання оцінюється на оцінку «добре» (74-81 бали), якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал виконане завдання не містить три із семи пунктів, вказаних вище (якщо вони явно потрібні для вичерпної характеристики завдання) або, якщо:
- при розкритті змісту виконаного завдання відповідь студента неповна і на рівні репродуктивного мислення;
- допущені окремі незначні помилки;
- студент знає тільки основну частину програмного матеріалу.

Виконання завдання оцінюється на оцінку «задовільно» (60-73 бали), якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал виконане завдання не містить чотири із семи пунктів, вказаних вище (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання) або якщо:

- знання студента нижче мінімуму навчальної програми;
- у студента відсутнє розуміння другорядних питань курсу;
- на окремі додаткові питання дає неповні відповіді.

Виконання завдання оцінюється на оцінку «незадовільно» (0-59 балів), якщо:

- практичне завдання не виконане;
- відповідь студента неповна, безсистемна, хаотична і має суттєві помилки;
- у студента відсутнє розуміння важливих, вузлових питань курсу;
- студент на більшість додаткових питань дає плутані помилкові відповіді;
- студент не може використовувати теоретичні знання для аналізу практичних ситуацій.

Рекомендована література

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник / І.М.Бойчик. – К.: Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – Київ, Центр навчальної літератури, 2010. – 488 с.
3. Данилюк М.О. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб./ М.О. Данилюк. – К. : Ліра-К, 2015. – 328 с.
4. Кривицька О.Р. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.Р. Кривицька. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. – 296 с.
5. Мельник Л.Г. Економіка підприємства : навч. посіб. / Л. Г. Мельник. – К.: Ліра-К, 2015. – 876 с.
6. Павленко І.А. Економіка та організація інноваційної діяльності Навч.посібник. Вид 3-ге (без змін)/ І.А. Павленко. – К.: КНЕУ, 2016, – 204 с.
7. Прохорова В. В. Організація виробництва : навч. посібник / В. В. Прохорова, О. Ю. Давидова. – Х. : Іванченко І.С., 2018. – 275 с.
8. Чорна М.В. Управління витратами : навч. посіб. / М. В. Чорна, П. В. Смірнова, Р. М. Бугріменко, 2017. – 166 с.